

Nádasi Krisztina
VENDÉGEM VAGY

Otilia eltolta magától a mélytányért. Az utolsó cseppig kiürítette, a Kajatanyán főzték a város legfinomabb Jókai bablevesét, megérdemelte volna, hogy ódát írjanak hozzá. A füstölt csülök cuppanó rostjairól, a fokhagyma kéjes olvadásáról, ahogy a paprika kivont karddal ront a borsnak, majd küzdelmüknek a savanyú tejfölvet véget. A lány sajnálta, hogy nem költő.

- Az aranygaluska. - Ez a tulaj volt, kezében a második fogással lépett Otihoz. A lány látásból ismerte már a férfit, idősebb lehetett nála vagy tíz évvel, jól szituált volt és nagydarab, de nem kövér. Ki-kijött a felszolgálókhoz, vagy néha egy asztaltársasághoz, de a lány bokszánál még sosem állt meg.

- Honnan tudod, hogy ezt kérem? - habogta Oti.

A férfi szája sarka mosolyra moccan, majd letette a lány elé az újabb mélytányért, ami a Jókai harsány kiabálása után szelíden kérte magát. A galuskák egymáshoz bújva szuszogtak a vaníliásodóban, miközben a férfi beült Otival szemben a padba, kerek vállai egy ökölvívó fesztelenségével estek előre a kék-piros aprókockás ingben.

- Szabad? - kérdezte, ahogy kényelmesen elhelyezkedett.

A férfi mindenütt jelenvalósága körülvette őket a sötétre pácolt diófából épített, modern és masszív étkezőkalitkában. Beszivárgott a lány blúzának hosszú ujjá alatt és kikandikált a gallérja mögött, belefésült hosszú fekete hajába, közvetlen a gyökereknél. Ismerős érzés volt. Kényelmes. Oti kivette a bableveses tányérból a kanalat, lenyalta még egyszer és a sárgálló mártás alatt bronzbarnán megvillanó aranygaluskák közé dugta.

- Mindig ezt kéred, minden szerdán egykor - felelte a férfi. - Bableves és aranygaluska.

A lány nem válaszolt. Egyik fekete hajtincse előreesett; utánanyúlt, csuklójáról lehengergette a hajgumit, összefogta hosszú haját és lófarokba kötötte. Félbevágta a kanállal az egyik pillekönnyű galuskát, és a szájába tömte. A férfi türelme a tányér mellé kucorodott a terítő nélküli, polírozott faasztalra és elégedetten várt. Otilia elgondolkodva

figyelt. Tudta, hogy a férfi házas. Többször is hallotta a felszolgálókat, ahogy a nejét emlegetik.

- Van barátom - bökte ki, mire a férfi felvonta a szemöldökét.
- Szerencsés fickó - mondta, majd az üres levesestányérra mutatott.
- A regényeit is szereted?

Oti szájában megállt a falat. Aztán elpirult. Megköszörülte a torkát, és sebtiben lenyelte a galuskát, vizet ivott rá, és megint torkot köszörült.

- Honnan tudod?
- Nem tudom - mondta a férfi komolyan. - Ez egy kérdés volt.
- Á, értem. Én meg, azt hiszem, feleltem is rá. Megfeleltem?

A férfi elvigyorodott, Oti megint a szájába tett egy akkora falatot, hogy az ajka előtt kellett tartania az ujját, ha fenn akarta tartani a jó modor látszatát. A táskájába nyúlt és előhúzott egy vékony, bőrkötéses kötetet. Jókai Mór: Sárga rózsa.

- Imádom Klárát - mondta. - Én is ilyen karaktereket akarok alkotni, ennyire igaziakat, ennyire valódi jellemekkel, hogy lelépjenek a lapokról.

- Nocsak. Író vagy?
- Dehogy - vágta rá Oti, de az önbizalmával való elégedetlenség forró hulláma kitolta belőle az igazságot, és mégis bevallotta a széles vállú idegennek, hogy jelentek meg írásai itt-ott, érdeklí az emberi sors, a nők gondolkodása... meg a férfiaké, de azon nem talál fogást, tán nem is keresi, ahhoz nem ért, hamarabb vakol le egy falat. A vendéglő tulajdonosa csendben hallgatta, tovább faggatta a történeteiről, visszakanyarodtak Klárához és Jókaihoz, kibeszélték Sanyit és Ferkót, majd Oti merészen megkérdezte a férfit, ő melyik udvarlóval ért egyet.

- Tehát azt kérdezed, szívtelen Casanova vagyok, vagy sértett Mouret?

- Á, szóval a francia irodalmat kedveled. Én inkább a brit klasszikusokat.

- Lord Jim vagy Lydgate?
- Lydgate!
- Rochester vagy...
- Ezt ne is folytasd! Azt a hímsoviniszta disznót!

A férfi felnevetett. Mire Oti kifejtette a véleményét az irodalmi magaslatok fennsíkjain táborot vert arrogáns milliomosokról, azt vette észre, az aranygaluska elfogyott.

- Te jó ég, még sosem ettem meg az egész adagot! - hüledezett a lány.

- Jó társaságban könnyen telik az idő - viccelődött a tulaj. - Nem is tartalak fel, örülök, hogy beszélgettünk, további szép napot!

Azzal felállt és visszasietett a konyhába, magával vitte az üres tányérokat is. Otira rátapadt az egyedüllét máza. Tétován intett a pincérnek, a fiú odasietett, a lány mondta, fizetne, a fiú pedig azt válaszolta, a számla rendezve van, a főnök úr állta a cechet.

- Ó, hát... megmondod neki, hogy köszönöm?

Amikor Oti kilépett a Kajatanyárról, az árnyas utcán a világoszöld levelű platánok bólogatva fogadták. A lány szép napot kívánt nekik, s mire a villamosmegállóhoz ért, azt vette észre, a Büszkeség és balítélet főcímdala zümmög az ajkán. Vajon Rochester is lehetett érzelmes, de gátlásos, mint Darcy? Talán félreismerte, és a Kajatanya tulajja azért nevetett rajta. A legszívesebben visszafordult volna, hogy megkérdezze. Lába már mozdult, de a józanság, mint egy túskebekor, megállította: még mit nem, hogy egy idősebb férfiről kérdezzen egy idősebb férfit? A félreértés lehetősége apró dárdákká élesedett, Oti inkább hagyta, a fejét rázva felszállt a villamosra. Ám a gondolatai továbbra is a férfi hősökön jártak. Gimnáziumban Odüsszeusz volt a mérce, ám felnőtt fejjel Telemakhoszt tartotta az igazi túlélőnek. Ő viselte a terhet, míg apja Kalüpszóval hetyegett, s igaz, Pallasz biztatására, de mégis ő hajózott el a probléma irányába, apját megtalálva az ő fiatal erejére is szükség volt az otthonuk visszafoglalásához. A Star Wars hősei jutottak eszébe, Luke egyértelműen Telemakhosz, ő utazik oda, ahol csak gond várja...

Már a lakása ajtaját nyitotta, amikor megrezsent a telefonja; egy SMS volt. Oti bosszankodva vette tudomásul, hogy megint az az érdemtelenül divatos író tart klubestet, melyre írotársakat vár kortárs és klasszikus történetek kibeszélésére, a lány nem is értette, miért hívja meg folyton. Egyszer olvasott csak bele Nagy Ármin egyik regényébe a könyvesboltban, és azonnal le is csapta a stósz tetejére. A fazon nem használt rendes magyar központozást, és Otit felbosszantotta ez a pikírt manír. Már azt is sajnálta, hogy annak idején egy

bizonyos folyóirat-főszerkesztőnek megengedte, hogy odaadja a telefonszámát ennek a felfuvalkodott hólyagnak.

A polcához lépett és az ábécérendbe sorolt könyvek gerincén húzta az ujját egészen a Bronte névig, majd kihúzta a többi közül a Jane Eyre-t. A saját szemével kellett látnia, van-e mégis lelki mélysége annak az archetípusnak, amelyből Christian Grey alakja is kinőtt. Ahogy a sorokat olvasta, be kellett látnia: máris a következő szerdát várta.

A következő szerda pedig eljött. Oti izgatottan remegve ült a szokásos boksza, és amikor megjelent mellette az ismerős felszolgáló, csalódottan rendelte a bablevest. Életében először nem élvezte az ízeletet. Mondogatta magának, hogy nem csalódott, a vendéglő tulajdonosa egyszer kijött hozzá beszélgetni és jól érezte magát, és ez egyáltalán nem jelenti azt, hogy majd legközelebb is találkoznak. De sírhatnékja támadt. És mivel valóban a történetekért élt, máris egy új novella formálódott a fejében a fiatal női főhősről, aki túl magas elvárásokat támaszt, de nem vallja be magának sem. Elővette a mobilját és lejegyzett néhány szófordulatot, de nem volt elégedett. A bableves kihűlt, a lány kedvetlenül arrébb tolt, előrébb hajolt és pötyögött tovább.

Ekkor egy tányér aranygaluska jelent meg előtte az asztalon.

A pad mellett pedig a vendéglő tulajdonosa állt.

Oti hiába tartotta magát írónak, képtelen volt megragadni akár csak egyet is az érzelmei közül. Csengett a füle és megfeszült a gyomra, nyelt volna, de begörcsölt a torka. Lehunyta a szemét és kezét a nyakára simította, úgy masszírozta fel s alá, hogy életben maradjon.

- Megleptél - krákolta aztán bénán, addigra a tulajdonos kényelmesen elhelyezkedett a lánnyal szemben, ujjait összefűzve pihentette alkarját az asztalon.

A férfi a szokásos félmosolyával várt. Oti rá is jött, mire. Nem volt meglepetés, hogy a férfi újból kihozta neki az aranygaluskát, hiszen ez történt az előző héten is. Otinak azonban esze ágában sem volt megmagyarázni, hogy miért várta remegve, hogy egy hozzá nem illő, nála lényegesen idősebb, ráadásul foglalt pasas leüljön az asztalához.

A férfi a farzsebéből elővett egy nyomtatott újságot és az asztalra tette. Oti nagyot nyelt. Ebben a folyóiratban jelent meg az a novellája, ami egy szingli nő tépelődését írja le arról, belemenjen-e egy nős férfival való kapcsolatba. A téma nem volt új, sőt, kifejezetten klisének

számított, de Oti úgy érezte, rátapintott valamire, amikor megírta, talán sikerült egy Klárához hasonlatos, gyakorlatias ösztönlényt megjelenítenie, és a lap is azonnal visszajelzett, lehozza a művet. Ez éppenséggel bő fél évvel korábban volt, de az irodalmi folyóiratoknál fél év rövid időnek számít.

- Tetszik nekem ez a Rózsa. Elhittem, hogy hús-vér csaj – jegyezte meg a férfi.

Oti megköszönte a bókot, majd akadozva ugyan, de elmesélte a férfinak, miért érdekelte a karakter, hogy hiába ősrög a helyzet, minden korban és minden nap új színe van. – Ne haragudj – tette aztán hozzá –, de elárulnád a neved? Olyan furcsa így beszélgetni, hogy... – És ekkor a lányba belecsapott, hogy a férfi bezzeg tudta az ő nevét, hisz megtalálta az írását a lapban. A férfinak is ugyanez a gondolatsor futhatott végig, mert megmerevedett. Aztán felcsillant a szeme.

- A Sárga rózsába bele volt írva a neved – mondta, és előrenyújtotta a kezét az asztal fölé. – Nagy János vagyok.

- Ó – mondta Oti. – Én meg Galla Otília.

- Tudom – bólintott a férfi, és elmosolyodott, valami különös, mindentudó mosollyal. Aztán tett egy megjegyzést Rózsáról, Oti belekezdett az aranygaluskába, és sütkérezett a melegségben, hogy a férfinak ennyire tetszett az írása, ennyit gondolkodott rajta, aláhúzott benne sorokat és véleménye van róla. Ez az ebédidő még gyorsabban elröppent, mint az előző heti, és a lány fizikai fájdalmat érzett, amikor János elbúcsúzott.

- Jó volt veled beszélgetni – vallotta be neki halkan.

- Igen? – nevetett a férfi, léptei jókedvűen távolodtak.

Oti feje zsongott, darázkatonák serege harcolt benne egymással, még sosem tárgyalta ki senkivel sem írását, még egy olvasó sem jelezte vissza neki, mit érzett, amikor olvasta a sorait, hogyan gondolta tovább az ő jellemeit.

Aztán a fizetésnél megint kiderült, hogy a férfi állta a számlát. A lány tanácstalanul ült a boksban. Aztán felállt és a kabátja után nyúlt, aztán mégis visszaült. Odaintette a pincérfiút.

- Szólnál Jánosnak, kérlek?

A fiú értetlenül nézett rá.

- A... főnöknek – tette hozzá a lány.

- Ja, Árminnak, persze!

A srác már meg is fordult, Oti meg, mintha dróton rántották volna meg, kiegyenesedett.

Hogy lehetett ilyen hülye? Hogy nem ismerte meg Nagy Ármint? Azaz Nagy Ármín Jánost? Ott van a fotója a könyvei hátulján is...

- Ne haragudj - nyögte, amikor a férfi megjelent az asztala mellett.

- Nem haragszom - mondta János a szokásos félmosolyával. Ingzsebéből mobiltelefont vett elő, feloldotta a képernyőt, és az irodalmi klub meghívóját mutatta a lány felé. - De van egy feltételem.

BACH

Szombat éjszaka majdnem mindenki szórakozott valahol, az előcsarnokban alig járt ember. Zsolt a könyvtárból jött. Segített Manyi néninek a leltárban, közeledett az év vége, és emlékeztetni kellett a diákokat, hozzák vissza a könyveket, ehhez kellett összeegyeztetni a címeket a számítógépes rendszerrel. Manyi néni ebben *nem volt büfé*, ahogy mondogatta mindig, ilyenkor azt is hozzátette, *én még múlt századi gyerek vagyok*. Zsolt pedig örömmel fedezett fel a homokos kavics konzisztenciájáról és a betonosztályzásról szóló könyv között egy-egy *Nagy Gatsby* vagy *Két várost*. Bele is olvasott némelyikbe - a könyvek olyan gyorsan elragadták, egy percre teljes lelki valójában átkerült Párizsba vagy az Atlanti túlsópartjára.

- Nem is értem, mit keresel a mélyépítőn, fiam - kuncogott Manyi néni, ahogy rajtakapta a fiút.

Zsolt vállat vont. Nem akarta az öreg hölgyre sózni a konzervválaszát, *ebből nem lehet megélni*, ám nem volt kedve belemenni annak fejtegetésébe sem, az irodalom úgy jó, ha élvezik, nem feltétlenül kell azt még tanulmányozni is. Inkább egy építésszervezési könyv után nyúlt, hogy áttegye abba a stószba, ahol a többi, átpakolandó kötet várta a műszak végét.

- Szeretem a kiszámíthatóságot - mondta inkább. - A beton hajszálrepedéseibe bele lehet kapaszkodni.

Manyi néni öreg száján csuklásszerűen buggyant ki a nevetés.

- Jól van, fiam, akkor pakoljuk el ezeket, és tegyük el magunkat holnapra.

A könyvtár bezárása egyszerű művelet volt: a helyiség egy volt csupán a sok egyforma közül, a faajtóban kétszer fordult az egyenkulcs, Zsolt a számát is tudta, ez volt a 43-as, bármelyik kulcsmásolóban megvehette volna. A többi zár már legalább ötször tönkremehetett az elmúlt évek alatt, de Manyi néni huszonkét éves kora óta volt itt könyvtáros, és mindenre vigyázott. Zsolt is épp huszonkettő volt, az utolsó éve az egyetemen, már várják a Magyar Építőnél.

Tartotta a nehéz kaput az öreg hölgynek, együtt léptek ki a mézillatú éjszakába, Manyi néni két utcányira lakott, Zsolt meg a buszmegálló felé indult. Csatlakozhatott volna Bernátékhoz az *Isten hozzádban*, de hívogatta a park a fekete lombokkal, szerette, hogy ilyenkor a fák csak elméletben zöldek.

Ahogy zsebre dugott kézzel haladt a kovácsoltvas kerítések alatt, megütötte a fülét a Harmadik szimfónia. Megállt, félrebillentett fejével kereste a hang forrását. A makulátlanul tiszta homlokzat franciaerkélye mögött meg is látta a zongorát. A világ tele van fiatalokkal, akik sokkal jobban játsszák Bachot, olyanokkal, akik hússzor ügyesebbek, mint az a lány. Mégis megragadta Zsoltot a kecsessége, ahogy a hangszer előtt hajladozott jobbra-balra a zenével, az utcával merőlegesen, kontyából vékonyka tincsek lógtak alá kuszán, libbentek a lány keltette huzatban.

Aztán a tánc egyszerre darabossá vált, a dallam megbicsaklott, a lány mondott valamit, és el is vette ujjait a billentyűkről. Elfordult az ablaktól, Zsolt szemügyre vehette tökéletes homokóra alakját.

Lent az utcán egy fiatalember csengetett a kapun, jó néhány méterre Zsolttól, a fiú mégis tudta, hogy a lányhoz jött. Sötétkék farmert viselt és fekete zakót, nyilván inget is. Várt. Vártak, mind a két fiú a ház felől érkező rezgéseket figyelte. Aztán valahol csattant egy ajtó, vékonytalpú balerinacipők csattogtak a viacoloron. Zsolt önkéntelenül lépett közelebb a vendéghez. Amikor a lány a kapuhoz ért, megállt.

- Ne haragudj, nem érek rá - mondta a zakós fiatalembernek, lágy hangját megszínezte a dac.

- Csak látni szerettelek volna - válaszolt amaz elgyötörtén.

- Tessék, Jóska, lejöttem, de most mennem kell.

Annyi múlt, annyi közös titok rezzent a lány hangjában, Zsolt ösztönösen lépett még egyet. A lány szeme rávillant.

- Ó, megjöttél - mondta meglepetten.

Zsolt bólintott.

A fiatalember zavartan fordult meg, szemében ott volt a kérdés, de Zsolt nem nyújtotta felé a kezét. A lány szólalt meg mögötte.

- A partnerem a négykezeshez, nem hiszem, hogy meséltem róla.

- Nem, nem meséltél - szoritotta ki magából a szavakat a fiatalember, tekintetét mélyen Zsolt szemébe fúrva. - De akkor megyek, sok sikert az előadáshoz. - Meg kellett erőszakolnia magát, hogy ne nézzen a lányra, Zsolt tudta, vele is megesett már épp elégszer.

- Ne haragudj, hogy bevontalak - jött a lány szabadkozása a kerítésen belülről.

- Nem tudok zongorázni - felelte Zsolt.

A lány félrebiccentette a fejét.

- Nem probléma.

- Hanem? - kérdezte Zsolt, és annyit közeledett a kapuhoz, hogy immár egyforma távolságra álltak a rácsoktól, a lány azon az oldalon, a fiú ezen. - Akkor mi a probléma?

A lány keresztbe fonta vékony karjait a melle előtt. Hosszú, fehér kötött kardigán volt rajta és fehér rövidnadrág. Így, hogy Zsolt végre teljes alakjában látta, még inkább homokórára emlékeztette.

- A probléma az, ha hazudnak rólad a hátad mögött, mondjuk, azt mondják rólad a haveroknak, hogy már megvoltál nekik, holott még csak egy bátortalan és kellemetlen csókot váltottatok.

Zsolt elmosolyodott a lány komolyságán.

Ő erre dacosan felhúzta a vállát.

- Őszintén mondj ki bármit - bökte ki.

- Szép vagy - felelte a fiú.

A lány habozott.

- Tényleg gyakorolnom kell - suttogta.

- Őszintén?

- Na jó - nevette el magát a lány, a kapu melletti oszlophoz lépett és megnyomta az ajtónyitó gombot.

- Hová indultál? - kérdezte. - Elkísérlek.